

UOT 37.0

Sahilə Biləndər qızı Əmirova

*Azərbaycan Dövlət Pedaqoji Universitetinin nəzdində
Azərbaycan Dövlət Pedaqoji Kollecinin müəllimi*

HEYDƏR ƏLİYEV VƏ AZƏRBAYCANDA TƏHSİLİN İNKİŞAF STRATEGİYASI

Сахила Биландер гызы Амирова

*преподаватель Азербайджанского Государственного Педагогического Колледжа при
Азербайджанском Государственном Педагогическом Университете*

ГЕЙДАР АЛИЕВ И СТРАТЕГИЯ РАЗВИТИЯ ОБРАЗОВАНИЯ В АЗЕРБАЙДЖАНЕ

Sahila Bilandar Amirova

*teacher at the Azerbaijan State Pedagogical College
of the Azerbaijan State Pedagogical University*

HEYDAR ALIYEV AND EDUCATION DEVELOPMENT STRATEGY IN AZERBAIJAN

Xülasə. Təhsil cəmiyyət və dövlətin inkişafının əsasında durmaqla strateji əhəmiyyətə malik olan və üstün inkişaf etdirilən fəaliyyət sahəsidir. Azərbaycan Respublikasının təhsil sistemi milli zəminə, ümumbəşəri dəyərlərə əsaslanır, demokratik xarakter daşıyır. Məqalədə əsas Ulu Öndər Heydər Əliyev tərəfindən qoyulmuş təhsil strategiyası, təhsilinin inkişafında göstərdiyi əvəzsiz xidmətləri işıqlandırılmışdır. Eyni zamanda, müstəqillik əldə etdikdən sonra təhsil sahəsində qazanılan uğurlar yeni mövqedən araşdırılmışdır.

Açar sözlər: *Heydər Əliyev, təhsil, təhsil strategiyası, siyasət, təlim-tərbiyə, kadr təminatı*

Резюме. Образование – это сфера деятельности, которая имеет стратегическое значение и является высокоразвитой, обладающей основой развития общества и государства. Система образования Азербайджанской Республики основана на национальной почве, общечеловеческих ценностях и носит демократический характер. В статье были освещены образовательная стратегия, заложенная Великим Лидером Гейдаром Алиевым, и его неопределимые заслуги в развитии образования. В то же время были рассмотрены с новой точки зрения успехи, достигнутые в сфере образования после обретения независимости.

Ключевые слова: *Гейдар Алиев, образование, образовательная стратегия, политика, обучение и воспитание, кадровое обеспечение*

Summary. Education is a field of activity that has strategic importance and is highly developed, being the basis of the development of society and the state. The educational system of the Republic of Azerbaijan is based on the national ground, universal values, and has a democratic character. In the article, the education strategy, which was founded by the Great Leader Heydar Aliyev, and his invaluable services in the development of education, were highlighted. At the same time, the successes achieved in the field of education after independence were examined from a new perspective.

Key words: *Heydar Aliyev, education, education strategy, policy, training, personnel provision*

Məlumdur ki, dövlət strategiyasının ən mühüm cəhətlərindən biri təhsildir. Təhsil cəmiyyətin gələcək taleyini müəyyən edən milli sərvətdir. Siyasətin də, iqtisadiyyatın da, mədəniyyətin də gələcəyi təhsil sisteminin bugünkü vəziyyəti ilə şərtlənir. Heydər Əliyevin dediyi

kimi, gələcəyimiz bu gün gənclərə nəyi necə öyrətməkdən asılıdır. Gələcəyimizi uğurla qurmaq üçün əvvəlcə bugünkü reallığın, onun müsbət və qüsurlu cəhətlərinin düzgün qiymətləndirilməsi tələb olunur. Mövcud təhsil sisteminin dəyərləndirilməsi üçün də əvvəlcə meyarlar sistemi düz-

gün seçilməlidir. Biz yaxın gələcəkdə və uzaq gələcəkdə cəmiyyətimizi necə təsəvvür ediriksə, necə arzulayırsaq, bu gələcəyin qurucuları olan insanları da məhz həmin yöndə hazırlamalıyıq, onlara məhz həmin məqsədlərə xidmət edə biləcək əqli və əməli keyfiyyətlər aşılmalıyıq [10]. Təhsil sisteminin başlıca vəzifəsi dərin və hərtərəfli biliyə, yüksək mədəniyyətə, məsuliyyət hissinə, mütərəqqi dünyagörüşə malik olan və onu daim inkişaf etdirməyə çalışan şəxsiyyət formalaşdırmaqdır [7]. Azərbaycan təhsili milli və ümumbəşəri dəyərlər, demokratik, dünyəvi prinsiplər əsasında xalqımızın tarixinə, milli ənənələrinə müvafiq şəkildə inkişaf etdirilmişdir. Azərbaycan Dövlət Təhsil siyasətinin əsas məqsədi milli təhsilimizin inkişafına imkan və şərait yaratmaqdan ibarət olmuşdur.

Bildiyimiz kimi, 1918-cu ildə Azərbaycan Xalq Cümhuriyyəti tərəfindən ilk Xalq Maarif Nazirliyi yaradılmışdır. Nazirlər Şurasının 30 iyun 1918-ci il tarixli qərarı ilə təhsil nazirliyinə ümumi orta təhsil, ali və orta ixtisas təhsili, həm də peşə sahələrindən ibarət olan şöbələr təsdiq edilmişdir. Nazirlik yarandığı ilk gündən təhsil müəssisələrinin milliləşdirilməsi məsələsini ön plana çəkmiş, ümumi icbari təhsil layihələri hazırlamış, kəndlərdə, şəhərlərdə yeni məktəblər açmağa qərar vermişdir [8]. 1920-ci ildə Xalq Maarif Komissarlığı təşkil edilmiş və bütün təhsil müəssisələri onun tabeliyinə verilmişdir [9]. Bu dövr çox mürəkkəb olduğuna görə vahid nazirlik yaratmaq mümkün olmamışdır. AXC hökuməti millətin ərazi bütövlüyünün qorunması ilə yanaşı, xalq maarifinin inkişafı sahəsində təqdirəlayiq işlər görməsinə və xeyli qanunlar qəbul etməsinə baxmayaraq, ADR-in bolşeviklər tərəfindən işğalı milli təhsil quruculuğu sahəsində nəzərdə tutulan əsas islahatların davam etdirilməsinə imkan vermədi.

Azərbaycanda sovet hakimiyyəti qurulduqdan sonra xalq maarifi sisteminin yeni prinsiplər əsasında təşkili ilə təhsil tarixində yeni dövr başlandı. Bu işdə sovet Rusiyasının təhsil modeli əsas götürüldü, vahid dünyəvi əmək məktəbi, birgə təhsil, təhsildə hüquq bərabərliyi prinsipləri ön plana çəkildi.

1920-30-cu illərdə maarifin təməl prinsiplərindən biri əhali arasında savadsızlığı ləğv etmək sayılırdı. Bu hərəkət Xalq Maarifi Komissarlığı nəzdində yaradılmış (1920, sentyabr) Sa-

vadsızlığı ləğv etmə üzrə Mərkəzi Komissiya tərəfindən həyata keçirilirdi. Əhalinin bütün təbəqələrini əhatə edən savadsızlığı ləğv etmə məktəbləri və kursları açıldı, "Savadsızlıqla mübarizə komitəsi" (1923, dekabr) və "Rədd olsun savadsızlıq" cəmiyyəti (1924, iyul) təsis edildi. Həmin dövrdə dinə qarşı mübarizə adı altında tarixi ənənəsi olan klassik müsəlman təhsil müəssisələri – məktəb və mədrəsələr tamamilə ləğv edildi. Təhsilin məzmununda milli dəyərlər arxa plana keçdi, saxta beynəlmiləlçilik aparıcı amilə çevrildi, nəticədə təhsilin məzmunu tamamilə sovet ideologiyasına tabe etdirildi.

1959-cu ildən 1988-ci ilə kimi Azərbaycanda təhsillə bağlı Maarif Nazirliyi, Ali və Orta İxtisas Təhsili Nazirliyi adı ilə iki nazirlik fəaliyyət göstərmişdir. Bu iki nazirlikdən başqa Dövlət Texniki Peşə Təhsili Komitəsi fəaliyyətini davam etdirmişdir. Deməli, bu dövrdə Azərbaycanda iki nazirlik və bir komitə fəaliyyət göstərmişdir. Bu dövrdə vahid təhsil nazirliyi yaratmaq uğrunda tədbirlər görülməyə başlamışdır. Nazirliyin yaradılmasının zəruriliyi nəzərə alınaraq 1988-ci ildə Maarif Nazirliyi, Ali və Orta İxtisas Nazirliyi və Dövlət Texniki Peşə Təhsili Komitəsi ləğv edilmiş, bunların əsasında Xalq Təhsil Nazirliyi yaradılmışdır. Azərbaycan Prezidentinin 1993-cü il 3 sentyabr tarixli Sərəncamı ilə "Təhsil Nazirliyi" adlandırılmışdır.

Ulu Öndərin təhsil strategiyası. Heydər Əliyevin təhsil strategiyasının əsasında Azərbaycan iqtisadiyyatının, sənayesinin, savadlı əhalinin inkişafına yönəlmiş strateji addımlar, hər şeydən əvvəl milli-mənəvi dəyərlərin qorunması, yaşadılması, xalqın tarixi, mədəniyyəti, ədəbiyyatı, dili, folkloru və bütövlükdə milli yaddaşının mühafizəsi və ölkənin qüdrətli gələcəyinə xidmət etməsi dururdu. Heydər Əliyev hələ 70-ci illərin əvvəlindən quruculuq missiyasını öz üzərinə götürmüş və milli təhsili parlaq zirvəyə yüksəltməyə nail olmuşdur. Ulu Öndərin təşəbbüsü ilə 1972-ci ildə M.F. Axundov adına Azərbaycan Pedaqoji Dillər İnstitutunun bazasında Pedaqoji Rus Dili və Ədəbiyyatı İnstitutu yaradılmışdır. İnstitutun işinin yeni formatda təşkili onun elmi-pedaqoji potensialının sürətli inkişafına, regionda öz sahəsi üzrə mükəmməllik mərkəzinə çevrilməsinə xidmət etmişdir. Heydər Əliyev ümumtəhsil məktəblərinin, texnikumların, texniki peşə təhsili məktəb-

lərin və ali məktəblərin səmərəli inkişafı sahəsində parlaq proqram vermiş, faydalı üsullar müəyyənləşdirmiş, ona rəhbərliyi planlaşdırmışdır. H. Əliyev “Təhsil haqqında” qanun əsasında rəsmi tədbirlər görülməsini, müxtəlif pərakəndəliyə son qoyulmasını, dərslük və dərs vəsaitlərinin yaradılmasını, klassiklərin əsərləri və şifahi xalq ədəbiyyatı nümunələri ilə kitabxanaların zənginləşdirilməsini və müəllimlərin daha məsuliyyətli çalışmalarını xüsusi vurğulamış, qarşıdakı vəzifələrin zəruri icra olunmasını göstərmişdir.

Heydər Əliyevin təhsil müəssisələri və onların maddi-texniki bazasının genişləndirilməsində əvəzsiz xidmətləri həmişə xalqımızı sevindirirmişdir. Azərbaycanda 1970-ci ildə 70 min tələbəni əhatə edən on üç ali məktəbin sayı on səkkizə çatdırılmışdır. Bu dövrdə tələbələrin sayı artıb yüz beş min olmuşdur. Heydər Əliyevin böyük qayğısı və rəhbərliyi əsasında ali məktəblərin bütün sahələri inkişaf etdirilmiş, yüksək göstəricilərə nail olmuşdur. Eyni zamanda, ümumtəhsil orta məktəbləri və ixtisas məktəbləri yeni nailiyyətlər qazanmışlar. Artıq 1982-ci ildə ali təhsil müəssisələrində təhsil alan insanların sayı 100 min nəfərə çatmışdır. Azərbaycanda təhsil alanlarla yanaşı, SSRİ-nin digər ali təhsil müəssisələrində də soydaşlarımızın oxuması məqsədi ilə yüzlərlə həmyerlimiz keçmiş ittifaqın ən aparıcı universitetlərinə göndərilmişdir. Xalqa, millətə və Vətənə layiq mütəxəssislər yetişdirmək ulu öndərin müqəddəs arzusu olmuşdur.

Göründüyü kimi, Azərbaycan 70-80-ci illərdə ümummilli liderimizin siyasəti nəticəsində inkişaf etmiş, təhsil müəssisələri tikilib istifadəyə verilmiş, təhsilin səviyyəsi yüksəldilmişdir [11]. Təhsilin məzmununun müasirləşdirilməsi, əhalinin bütün təbəqələrinin təhsil alması imkanlarının yaradılması, şagirdlərin pulsuz dərsləklərlə təmin edilməsi, tələbələrin təqaüdünün artırılması, məktəbəqədər təlim-tərbiyə təhsil sisteminin təkmilləşdirilməsi, məktəblərin maddi-texniki bazasının gücləndirilməsi, kadr təminatının yaxşılaşdırılması ulu öndərin şərəfli fəaliyyətinin nəticəsidir.

Bildiyimiz kimi, Heydər Əliyev 1993-cü ildə xalqın tələbi ilə yenidən Azərbaycana hakimiyyətə qayıtdı. Bu çətin və məsuliyyətli dövrdə hakimiyyətə qayıdan Heydər Əliyev Azər-

baycan Respublikasında ictimai-siyasi sabitliyin yaranmasına nail olmuş, eyni zamanda təhsilə, təhsil xadimlərinə böyük qayğı göstərmiş, təhsilin problemlərini həyata keçirməyə çalışmışdır. Heydər Əliyevin Azərbaycan Respublikasında təhsil sahəsində islahatlar üzrə Dövlət Komissiyası haqqında 1998-ci il martın 30-da nazirin sədrliyi ilə verdiyi Sərəncam bütün illər ərzində ümummilli liderimizin təhsilimizdə və təhsil işçilərinə göstərdiyi xüsusi qayğının parlaq tarixi salnaməsidir. Ümummilli liderimiz Heydər Əliyevin 1999-cu il 15 iyun tarixli fərmanı ilə “Azərbaycan Respublikasında təhsil sahəsində İslahat Proqramı” təsdiq edildi. Təhsilin sifarişçisi, icraçısı və nəzarətçisi xalqın özü oldu. Təhsil sistemində islahatların əsas məqsədi Azərbaycanın təhsil sistemini dünya təhsil sisteminin standartlarına uyğunlaşdırılması olmuşdur [3].

Ümummilli liderimiz gəncləri təhsilli, elmi və zəkali görmək üçün onların xaricdə təhsil alması üçün hər cür imkanlarla təmin edirdi. Heydər Əliyevin Azərbaycan Müəllimlərinin XI qurultayında məktəb tikintisi, təmiri və təchizatına yardım göstərilməsi ilə bağlı çağırışı cəmiyyətdə böyük əks-səda, canlanma yaratdı. Məhz həmin müraciətdən sonra ölkədəki xarici təşkilatlar və səfirliklər də məktəb tikintisinə yardım etməyə söy göstərdilər. Heydər Əliyevin bu çağırışına ölkənin sahibkarları və xaricdə yaşayan imkanlı azərbaycanlılar da qoşuldu. Ölkəmizdə yeni məktəb binaları tikildi, məktəblər təmir edildi, ali təhsil müəssisələrinin maddi-texniki bazası yaxşılaşdırıldı. Ümummilli liderimizin qayğısı nəticəsində təhsil sistemində yaranmış güclü inkişaf tendensiyaları, yenilik və novatorluq dövrü başlandı. Təhsil sektoru üçün ayrılan büdcə vəsaitləri ildən-ilə artırıldı [8].

Heydər Əliyev Bakı şəhərinin təhsil işçiləri ilə görüşündə bildirmişdir ki, bizim gənclərimiz, orta məktəblərdə təhsil alan gənclər bütün fənlərdən yaxşı hazırlaşmalıdır. Bu günün tələbələri, gələcəyin tələbləri baxımından, dünyanın hər yerində, bütün ölkələrdə inkişaf etmiş iqtisadiyyatı, texnologiyanı, mədəniyyəti, texnikanı mənimsəmək, onları respublikada tətbiq etmək, ölkəmizin iqtisadiyyatını, mədəniyyətini, təhsilini, elmini dünya standartları səviyyəsinə qaldırmaq üçün bizim gənclərimiz gərək yaxşı hazırlaşsınlar. Məktəblər onlar üçün lazım olan fənlərin hamısının tədrisini gərək yaxşı təşkil et-

sinlər. Beləliklə, bizim gənclərimiz gərək bütün əvvəlki nəsillərə nisbətən daha yüksək təhsil almış gənclər olsunlar.

Heydər Əliyevin 13 iyun 2000-ci ildə imzaladığı və ölkənin təhsil sisteminin təkmilləşdirilməsinə xidmət edən Sərəncamı ilə M.F. Axundov adına Azərbaycan Pedaqoji Rus Dili və Ədəbiyyatı İnstitutunun bazasında Bakı Slavyan Universitetinin yaradılması ölkəmizin yeni inkişaf dönməsində atılmış mühüm addımlardan idi. Məhz Ulu Öndərin müəyyən etdiyi inkişaf istiqamətlərinə uyğun olaraq Bakı Slavyan Universiteti slavyan dilləri, ədəbiyyatı, mədəniyyəti üzrə tədrisin və tədqiqatın təşkili sahəsində regionda yeni aparıcı bir təhsil məkanının yaradılması ilə nəticələndi [4].

Heydər Əliyev hərbi təhsilə də böyük qayğı göstərmişdi. Azərbaycan Polis Akademiyasının yaradılmasına, Naxçıvanda, Bakıda və digər şəhərlərdə hərbi akademiya təşkilinə nail olmuşdur.

Ümummilli liderimiz Heydər Əliyevin “Azərbaycan Respublikasında təhsil sisteminin təkmilləşdirilməsi haqqında” 13 iyul 2000-ci il tarixli [Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 13 iyun 2000-ci il tarixli 349 nömrəli Fərmanı], “Azərbaycan Respublikasında ümumtəhsil məktəblərinin maddi-texniki bazasının möhkəmləndirilməsi haqqında” 4 oktyabr 2002-ci il tarixli fərmanları [1] və “Azərbaycan Respublikasında yeni ümumtəhsil məktəblərinin tikintisi, mövcud məktəblərin əsaslı təmiri və müasir tədris avadanlıqları ilə təmin olunmasına dair proqram haqqında” 17 fevral 2003-cü il tarixli sərəncamı ilə islahatın sürətlənməsinə güclü təkan verdi [6]. İslahatın gedişində elmi-tədqiqat işlərinin səmərəli aparılması, təhsil sistemi işçilərinin və təhsil alanların sosial müdafiəsinə, həm də sağlamlığına xüsusi şərait yaradılmışdır.

Heydər Əliyev demişdir: “Cəmiyyətdə hər şey məktəbdən, təhsildən başlayır”. Deməli, məktəblərin mənəvi tərbiyəsi zəngin qurulmalıdır. Dövlətçiliyimizin, müstəqilliyimizin rəmzləri olan Azərbaycan bayrağına, gerbinə, himnə dərin məhəbbət aşılmalı, respublikanın dövlət rəmzlərinin milli iftixar mənbəyi olduğu gənc nəslə şüurlu mənimsədilməlidir.

Heydər Əliyev göstərmişdir ki, təhsil sisteminin iqtisadi təminatı, maliyyə bazası qüvvətli olmalıdır. Çünki iqtisadiyyatı güclü olan

ölkə hər şeyə qadirdir. Respublikamızın təhsil sistemi dünya standartlarına uyğun şəkildə formalaşır. Təhsilin maliyyələşməsindən danışarkən Heydər Əliyev qeyd edirdi ki, təhsil sahəsində kəsirlər olmamalıdır. “Çünki təhsildə olan kəsir, çatışmazlıq bizim gələcəyimizə xətalər yaradacaqdır. Buna görə də təhsil dövlət tərəfindən maliyyələşdirilir, - az miqdarda özəl təhsil ocaqları var, - bundan sonra da biz Azərbaycanda təhsilin inkişafını özümüzün siyasətimizin öncül sahəsi hesab edəcəyik, söylərimizi davam etdirəcəyik (1 sentyabr 2001-ci il) [10].

Heydər Əliyevin təhsilə, elmə böyük qayğısının nəticəsidir ki, 1993-cü ildən 2002-ci ilədək AAK tərəfindən 300 nəfərə elmlər doktoru, 2119 nəfərə elmlər namizədi alimlik dərəcəsi verilmişdir. Heydər Əliyevin rəhbərliyi ilə 1995-ci ildə müstəqil Azərbaycanın ilk Konstitusiyası yaradıldı. Konstitusiyada hüquqların təminatı həyata keçirildi, konkret təhsil siyasəti formalaşdırıldı, təkmilləşdirildi, yeniləşdirildi, islahatlara intensiv hazırlıq işləri aparıldı [3].

2001-ci ildən başlayaraq Azərbaycan Respublikasının Avropa Şurasına üzv olması ölkəmizin Qərb dövlətləri ilə inteqrasiyasını sürətləndirdi. Azərbaycan öz ali təhsil sisteminin inkişaf prioritetlərini dünyada, o cümlədən Avropa Təhsil məkanında gedən proseslərə qoşmaqla öz mövqeyini xeyli möhkəmləndirdi. Hazırkı mərhələdə ali təhsil sahəsində həyata keçirilən islahatların əsas istiqamətini də məhz bu prinsip təşkil edir. Müasir dövrdə Avropa ölkələri təhsil sistemlərinin inteqrasiyası və Ümumavropa ali təhsil məkanının formalaşdırılması xüsusi aktualıq kəsb edir.

2002 il sentyabrın 23-də Rusiya Federasiyası və Azərbaycan Respublikası arasında təhsillə bağlı sənədlərin, namizədlik və doktorluq diplomlarının tanınması haqqında hökumətlərarası sazişlər imzalandı [5]. Azərbaycan-Rusiya əlaqələrinin bütün sahələrini daha da inkişaf etdirmək üçün imkanlar genişləndi.

Problemin aktuallığı. Göründüyü kimi, ümummilli lider Azərbaycana rəhbərliyi dövründə təhsilin inkişafına böyük önəm vermişdi. Ötən əsrin 70-80-ci illərində Heydər Əliyevin rəhbərliyi ilə təhsil müəssisələrinin geniş şəbəkəsinin yaradılması və bu şəbəkənin zəngin maddi-texniki bazasının formalaşdırılması, gənclərin respublikanın hüdudlarından kənarında yerləşən ali məktəblərə göndərilməsi, hərbi kadrların yetişdirilməsi, respublika Elmlər Akademi-

yasının elmi-tədqiqat institutlarında fundamental elmin inkişafının təmin edilməsi gələcəkdə milli müstəqillik üçün zəruri intellektual zəmin yaratmışdır. Ulu öndər yaxşı bilirdi ki, hər bir ölkədə yüksək ixtisaslı mütəxəssislərin hazırlanması dövlət müstəqilliyinin əsasını təşkil edən ən mühüm amillərdən biridir. Ona görə də dahi rəhbər cəmiyyətin inkişafının əsasını düzgün şəkildə təhsildə, maariflənmədə görür, bu sahənin inkişafına diqqət və marağını əsirgəməmişdir. Ulu öndər keçmiş sovet dövründə Azərbaycan təhsilinin tərəqqisinə mane olan bir sıra amilləri aradan qaldıraraq, ölkənin gələcək inkişafının elmi əsaslarla qurulması üçün respublikanın mədəni sərvətlərini, ziyalılarını, ixtisaslı kadrlarını gücləndirmişdir. Yuxarıda qeyd etdiyimiz kimi, məhz bu illərdə respublikanın məktəbləri, ali və orta ixtisas müəssisələri üçün yeni binaların tikintisi geniş vüsət almış, təhsil infrastrukturunu tamamilə yenilənmiş, ixtisaslı kadrların hazırlanması üçün ixtisaslaşdırılmış ali və orta ixtisas məktəbləri tikilmişdir. Respublikanın müxtəlif bölgələrində 800-ə yaxın məktəb tikilib istifadəyə verilmişdir.

Problemin elmi yeniliyi. Beləliklə, dediklərimizdən aydın olur ki, Heydər Əliyevin fəaliyyətində

təhsil xalqın qiymətli milli sərvəti kimi həmişə yüksək qiymətləndirilmişdi. Ümummilli liderimiz Heydər Əliyev iftixarla demişdir: “Təhsil millətimiz üçün, xalqımız üçün vacib məsələdir. Cəmiyyət təhsilsiz inkişaf edə bilməz”. Bu gün Heydər Əliyevin təhsil strategiyası onun mütəşəkkil və bacarıqlı davamçısı olan Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev tərəfindən uğurla davam etdirilir. İlham Əliyev Azərbaycanda milli təhsilin inkişafı ilə bağlı dünya mahiyyətli, iri miqyaslı layihələr həyata keçirir, apardığı xarici və daxili siyasət nəticəsində cəmiyyətin bütün sahələrində islahatlar aparır, təhsilimizi müasirləşdirmək, dünya təhsil məkanına inteqrasiya etmək üçün proqramların həllinə uğurlu istiqamət verir. Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 24 oktyabr 2013-cü il tarixli Sərəncamı ilə təsdiq edilmiş “Azərbaycan Respublikasında təhsilin inkişafı üzrə Dövlət Strategiyası” təhsilimizin daha keyfiyyətli və dünya səviyyəli inkişaf istiqamətlərini müəyyənləşdirmişdir.

Problemin praktiki əhəmiyyəti. Məqalə tələbələr və tədqiqatçılar üçün əhəmiyyətli olacaqdır.

Ədəbiyyat:

1. “Azərbaycan Respublikası ümumtəhsil məktəblərinin maddi-texniki bazasının möhkəmləndirilməsi haqqında” Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 4 oktyabr 2002-ci il tarixli 1051 nömrəli Sərəncamı
2. “Azərbaycan Respublikasında təhsil sisteminin təkmilləşdirilməsi haqqında” Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 13 iyun 2000-ci il tarixli 349 nömrəli Fərmanı
3. Səmədov, A. Ümummilli liderimiz Heydər Əliyevin Azərbaycanda təhsilə və təhsil xadimlərinə qayğısı. Dərs vəsaiti / A. Səmədov. Gəncə, -2010. -499 s.
4. Nağıyev, A. Heydər Əliyev və təhsil siyasəti // “Azərbaycan” qəzeti. -2022, 13 dekabr. -s.4
5. Azərbaycan Milli Ensiklopediyası. -Bakı, 2007. -885 s.
6. Azərbaycan Respublikasında yeni ümumtəhsil məktəblərinin tikintisi, mövcud məktəblərin əsaslı təmiri və müasir tədris avadanlıqları ilə təmin olunmasına dair Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 17 fevral 2003-cü il 1147 nömrəli Sərəncamı
7. “Təhsil haqqında” Azərbaycan Respublikasının Qanunu. Bakı: Öyrətmən, -1993. -40 s.
8. Əhmədov, H. Azərbaycan təhsilinin inkişaf strategiyası. / H. Əhmədov. -Bakı: Elm, -2010, -800 s.
9. Mərdanov, M. Azərbaycan təhsili Xalq Cümhuriyyəti / illərində (1918-1920). / M. Mərdanov, Ə. Quliyev. -Bakı: Çarşıoğlu, -2003, -240 s.
10. Xəlilov, S. Təhsil, təlim, tərbiyə. / S. Xəlilov.- Bakı, “Azərbaycan Universiteti” nəşriyyatı, -2005, -650 s.
11. Гусейнова, И. Гейдар Алиев - от политического руководителя к общенациональному лидеру. / И. Гусейнова. -Баку, Тахсил, -2005, -504 с.

E-mail: amirovasahila1@gmail.com

Rəyçilər: *ped.elm.dok., prof. H.H. Əhmədov,*
ped.ü.fəls.dok. İ.B. Əmirəliyeva

Redaksiyaya daxil olub: 13.02.2023